

10

RANDI AVLER TERAPIHUNDE: – Vi redder måske liv nogle steder

INDHOLD...

3 Leder

**10 Randi avler terapihunde:
– Vi redder måske liv nogle steder**

18 Avl på Kennel Leodania

**20 Raceportræt: podengo portugues – en
jagthund med familiehundepotentiale**

26 Hurra, min tæve venter hvalpe. Hvad nu?

34 Vær med i DKK's tegnekonkurrence

36 10 spørgsmål du ikke fik stillet din dyrlæge
om allergi

44 På alpetur med hunden

**46 Overvejelser om store og små hunde
der bor sammen**

52 Mantrailing: Find ham!

59 Ting til dig og din hund

62 HUNDEN præsenterer: DKK's standardkomité

66 Fysioterapi reddede Sille

72 Fotokonkurrence

74 DKK-siderne

82 Dog Dancere på dyrskuepladsen

85 Forårsmesterskabsprøven 2015

86 Lær og oplev med DKK's kredse

96 Specialklubberne under DKK

97 Rubrikannoncer

20

RACEPORTRÆT: PODENGO PORTUGUES – EN JAGTHUND MED FAMILIEHUNDEPOTENTIALE

Foto: Wiegaard/Tine Luther

Foto: Wiegaard/Jørgen Bak Rasmussen

46

Overvejelser om STORE OG SMÅ HUNDE DER BOR SAMMEN

”Det danske systems modvilje stoppede ikke Randis lyst til at hjælpe mennesker med særlige behov via terapihunde.”

Det her er spændende

– Det her med terapihunde er rigtig spændende, tænkte jeg oven på oplevelserne fra Canada, fortæller Randi.
– Dengang arbejdede jeg som lærervikar og kunne se mulighederne ved at tage hund med i skolen. Det kunne dog ikke komme på tale i en dansk skole dengang. Det danske systems modvilje stoppede dog ikke Randis lyst til at hjælpe mennesker med særlige behov via terapihunde, og hun begyndte målet at opdrætte hunde, der er egnede til formålet. Blandt andet via Lois blev netværket udvidet, og Randis leonbergere blev solgt som terapihunde med forskellige formål i både Canada og USA.

Fik hul igennem

En af Randis hunde blev solgt til USA og var i lære som terapihund på et demenscenter. En dag besøgte han en dement kvinde, der var så depressiv, at man ikke kunne komme i kontakt med hende.
– Hun lå bare og så lige frem for sig og fik mad med sonde, fordi hun ikke ville hverken drikke eller spise. Der var absolut ingen kontakt længere. Hunden ville ikke med videre derfra. Han havde sat sig ved sengen og lagt hovedet på kvindens hånd. Han sad bare sådan sammen med hende. Slikkede hendes hånd fra tid til anden. De blev ladt alene en rum tid, og pludselig hørtes gråd fra værelset efterfulgt af et halvkvalt skrig. Alle skyndte sig ind til kvinden og frygtede det værste. Men hun sad op og havde slået sine gamle arme omkring hunden og boret sit ansigt ned i hans pels. Hun snakkede med ham og græd indimellem. Nu kunne personalet få kontakt med hende igen. Det depressive panser var brudt, og der var mulighed for at hjælpe kvinden.

Hunde på amerikansk akutafdeling

– Vi har efterhånden sendt tre hunde over til en amerikansk overlæge, der arbejder på en akutafdeling for børn med kroniske, livstruende sygdomme, fortæller Randi.
– Børnene kommer typisk ind med livstruende anfald – det kan eksempelvis være et hjertebarn, som pludselig er blevet blåt. Hunden er med lægen på job og har som funktion at berolige barn og forældre.

– Et rædselsslagent blåt barn er bevidst om sin livstruende sygdom, og forældrene er ofte ikke i stand til at modtage besked, fordi de er bange for at miste deres barn. Når så en kæmpe kolos af en leonberger roligt sætter sig og læner sig med hele sin tunge vægt op ad dem, måske sætter sig på deres fødder, så smitter hundens ro af med det samme. Følelsen svarer til trygheden, du kan få fra en omfavelse. Men at blive omfavnet af en fremmed læge eller sygeplejerske er sædvanligvis alt for intimiderende for både barn og forældre. Så meget kan man ikke røre ved fremmede mennesker, når man er bange. Det er alt for voldsomt. En hund, derimod, kan typisk vade lige ind igennem vores komfort zone. Det er meget mere uforpligtende. Vi skal ikke præstere noget og kan slappe af. Medmindre vi er bange for hunde, har vi sædvanligvis et helt andet forhold til dem end til andre mennesker. Hunde kan give både ro og trøst.

Terapeutisk virkning overruler hygiejnespørgsmål

– I USA og Canada har man brugt terapihunde på hospitaler i mange år, fortæller Randi. – Derovre ser man anderledes på hygiejnen og er bevidst om, at de smittefarer, man tidligere har været bange for, reelt ikke er så farlige som antaget, så længe hundene er rene, velplejede og nyvaskede. Lægerne kender hundenes positive terapeutiske virkning og vægter det over hygiejnen. Hele den værdi, hunden har for de mennesker, som er på hospitalet, opvejer til fulde den relativt minimale risiko, der kan være forbundet med, at hunden er der. ▶

Leodania har efterhånden leveret en række terapihunde, som arbejder i canadiske specialklasser med autistiske børn. (Foto: Lois Warden)

EN SUND START PÅ LIVET

Kingsmoor Pure
er hundemad
med et naturligt
højt indhold
af fiskeolie.

Kingsmoor

- sund dansk mad til din hund og kat.
Tilberedt med hjerte og passion.

”Uanset om mine hvalpe lander hos mennesker med særlige behov eller ej, har de en eller anden form for terapeutisk effekt.”

at komme på daglige besøg hos ham, når han var indlagt på Skejby. Diva betød formentlig, at han fik et par år mere. Heller ikke lægerne er i tvivl om, at den lykke, han oplevede sammen med sin hund, var med til at give ham den ekstra tid. Sådan kan man få fuldstændig fantastiske, livsbekræftende oplevelser med leonbergerne, siger Randi bevæget.

Når det ikke virker

– Jeg har to gange oplevet, at terapihunde ikke virker, og så er det vigtigt at sige stop, fastslår Randi. – I begge tilfælde var det terapihunde til børn med særlige behov. Den ene, en svært autistisk dreng, udviklede en aversion mod hunden. Det endte med, at han råbte og brølede ad hunden. Noget tilsvarende skete i en plejefamilie, som kommunen havde anbefalet at få en hund. Inden for hundens første leveår blev barnet aggressivt over for den, og der var ingen positiv udvikling at spore. Jeg havde en tæt

dialog med begge familier, og da vi vurderede, at det ikke gik med hundene, hentede jeg dem straks hjem.

Også hårdt arbejde

– Uanset om mine hvalpe lander hos mennesker med særlige behov eller ej, har de en eller anden form for terapeutisk effekt. Det har mine egne hunde også på mig. At gå tur med en flok på ni leonbergere – jamen, der er da ikke noget bedre. Det er ren terapi for mig!

Randi lægger dog ikke skjul på, at det også er hårdt at have de mange store hunde og at opdrætte.

– I vinter havde jeg et kuld på 13 hvalpe. Det var en rigtig hård periode. Vejret var ikke til, at de for alvor kunne komme ud, og jeg følte ikke, at jeg lavede andet end at samle lort op. Men at se hvordan nogle af hvalpene nu allerede er i spil som terapihunde – det opvejer det hele! ■

– At gå tur med en flok leonbergere – jamen, der er da ikke noget bedre. Det er ren terapi for mig, siger Randi Plesner.

For Randi Plesner og hendes familie er der intet, der overgår en leonberger.

Avl på KENNEL LEODANIA

Kærlighed til leonbergeren, interesse for terapihunde og ikke mindst for sundhed og genetik er baggrunden for opdrættet hos Kennel Leodania

TEKST OG FOTO: WIEGAARDEN/TINE LUTHER

Randi Plesner og hendes mand, Mogens, fik deres første leonberger, som var en omplaceringshund, i 1997. – Da han kom op ad flisegangen, tænkte vi ”Hvad har vi dog gjort? Det jo en hest!”. Han var større end naboens shetlandspany. Men han var skøn og meget glad – og fik hurtigt lært os, at vælger du et liv med leonberger, så vælger du et liv med skidt på gulvet og hår i maden. De sviner ad h til, så det er all in – der er ingen mellemvej. Men vi elsker vores hunde og elsker at være sammen med dem. For os er der ikke noget, der overgår en leonberger.

Omplaceringshunden havde meget svært ved at være alene, og derfor besluttede familien at få en hund mere. Valget faldt på en tysk tæve.

– Hun viste sig at være særdeles egnet til avl, så vi tog vores første kuld hvalpe, fortæller Randi. – Så gik det slag i slag, og siden 2000 har vi haft et par kuld årligt.

Avl af terapihunde

Interessen for at avle terapihunde opstod allerede efter det første kuld, hvoraf en blev eksporteret til Canada og arbejdede i en klasse med autistiske børn.

– Det gik ret hurtigt op for os, at nogle leonbergerlinjer er særligt egnede i forhold til terapi, nemlig de linjer, der giver særligt stabile, afbalancerede hunde – og som ønsker den specielle form for kontakt, der er brug for.

– De af vores hunde, der fungerer som terapihunde i Canada og USA, er trænet og certificeret efter det mest anvendte og anerkendte amerikanske terapihundeprogram, Delta. Det er den certificering, jeg har for øje, når vi tester hvalpe her. Jeg har altid en adfærdsspecialist til at teste hvalpen, og hans rapport sammenholder jeg med mine egne erfaringer, når jeg vælger, hvilke hunde der skal sendes hvorhen og til hvilket formål.

Udavl, udavl, udavl...

– Jeg lægger meget vægt på udavl i mit opdræt, siger Randi. Hun opererer ikke med DKK's etiske anbefaling om, at man som absolut maks. må lave 6,25% indavl på tre generationer (fætter/kusineparringer).

– Jeg er sikker på, at det går galt på den lange bane. Derfor skal min indavlsgrad være under 5% på 10 generationer, og jeg rejser meget for at få egnede avlspartnere til mine hunde. Min udavl gør det også interessant for udlændinge at hente hunde hos mig. Mange af dem, der bruges som terapihunde, indkøbes også med avl for øje, og så er det jo vigtigt, at køberne kan se, at de får noget nyt blod til deres avlsprogram.

Med-initiativtager til database

– Med hensyn til sundhed går jeg så mange generationer som muligt tilbage for at finde ud af, hvad der måtte ligge af sygdomme i linjerne, fortæller Randi. – Sammen med en hollandsk opdrætter har bl.a. jeg taget initiativ til at oprette databasen Worldwide Independent Leonberger Database. Databasen tæller over 100.000 leonbergere, hvis stambøger man kan se langt tilbage – så langt at man kan regne på indavlsgraden over 30 generationer tilbage. Databasen kan bruges til at simulere parringer, så man kan se, om det vil være fornuftigt at parre to givne hunde. Med naturen som joker er der jo ingen garantier, men med simuleringerne er der større sikkerhed for, at man får nogle sunde hunde, som lever længe.

Vil gerne bidrage til forskning

– Databasen indeholder desuden oplysninger om sygdomme. Vi er tre på verdensplan, der indsamler alt om de sygdomme, der ligger i leonbergeren. Vi leverer materialet i anonym form til dem, der forsker i sygdommene. P.t. har vi blandt andet samarbejde med universiteter i Bern og Minnesota, og der kommer flere steder til. Oplysningerne er ikke offentligt tilgængelige, fordi det vil ødelægge den tillid, som rigtig mange viser os, ved i det hele taget at oplyse om sygdomme og dødsårsager.

– Som så mange andre racer har leonbergeren også døjet med visse sygdomme. Der har været problemer med LPN (Leonberger Polyneuropati), men nu har forskere udviklet en gen-test, så man kan teste sig væk fra at bruge de hunde, der er ramt, i avlen. Vi har også set en vis forekomst af knoglecancer og vil gerne bidrage til forskningen med det statistiske materiale, vi har. P.t. foregår der forskning, hvor man sammenholder knoglecancer hos mennesker og hunde – forhåbentlig kan vi blive klogere af det, slutter Randi. ■

”Jeg tror ikke på fætter/kusineparringer. Min indavlsgrad skal være under 5% på 10 generationer.”

RANDI PLESNER

Randi Plesner driver udover kennelen en forretning med salg af hundefoder og tilbehør. Hun er træner i DcH, adfærdskonsulent og ved at uddanne sig til International Master, så hun bl.a. kan coache ekipager – hund og fører.

Vi redder måske LIV NOGLE STEDER

”Leonbergeren er fantastisk som terapihund på grund af dens ro, harmoni og indfølingsevne.”

Randi Plesners hjerte brænder for leonbergeren – en race hun og hendes familie har opdrættet gennem 15 år under kennelnavnet Leodania. Et af hendes vigtige avlsmål er, at der i hvert kuld skal være hvalpe, der er egnede som terapihunde

■ TEKST OG FOTO: WIEGAARDEN/TINE LUTHER

– Leonbergeren er fantastisk som terapihund på grund af dens ro, harmoni og indfølingsevne, siger Randi Plesner begejstret. – Dens største ønske er at være dit sofabord – hvis du altså vil sidde ved det hele tiden. Den søger kropskontakt og sætter sig gerne så tæt som muligt – ikke mindst hvis den mærker, at nogen har brug for det. Den tyngde, den læner sig med, kombineret med dens ro kan virkelig give tryghed og få folk til at slappe af.

Evnerne opdaget ved et tilfælde

Det var noget af et tilfælde, at Randi fik fokus på leonbergerens fantastiske evner som terapihund. Fra sit først kuld (år 2000) havde hun beholdt to hunde. Den ene, Alaika, fungerede ikke i flokken, og derfor besluttede hun at finde en ny ejer til den.

– Via et internationalt netværk med et par hundrede leonbergerejere havde canadiske Lois Warden, lærer med specialuddannelse i autistiske børn, fundet frem til mig og spurgte, om jeg havde en hund, der ville være velegnet som terapihund, fortæller Randi. – Ventelisten i Canada var stor, så hun kunne ikke finde en god hund der. Efter en masse snak frem og tilbage blev vi enige om, at hun kunne få Alaika. De to faldt straks i hak, og det var en succes fra dag et.

Med Alaikas videre færd gik det op for Randi, at leonbergeren har særlige evner som terapihund af forskellig slags.

Succes i canadisk autistklasse

– Alaika arbejdede i autistklassen med 8-10 børn i 4-5 timer dagligt og elskede det. Hendes opgave var at få kontakt til de autistiske børn, som kan være meget indadvendte, og hvis meget udbredte problemer er kommunikation med omverdenen. Disse børn kan ikke altid kontaktes direkte af læreren og have en dialog. Men hunden kan virke som en slags mellemmand. Læreren stiller spørgsmål om hunden og foreslår måske, at de skal børste den, og dermed vender også barnet fokus på den. Alaika blev klappet, børstet, talt til og om – og kontakten med hende gjorde, at barn og lærer lige så stille kunne skabe en dialog hen over hende. Når kontakten for alvor var etableret, og der var hul igennem, kunne læreren have en frugtbar dialog med barnet. Andre hunde fulgte i Alaikas fodspor, og i dag har Lois terapihund nr. 3 og 4 fra Kennel Leodania. ▶